

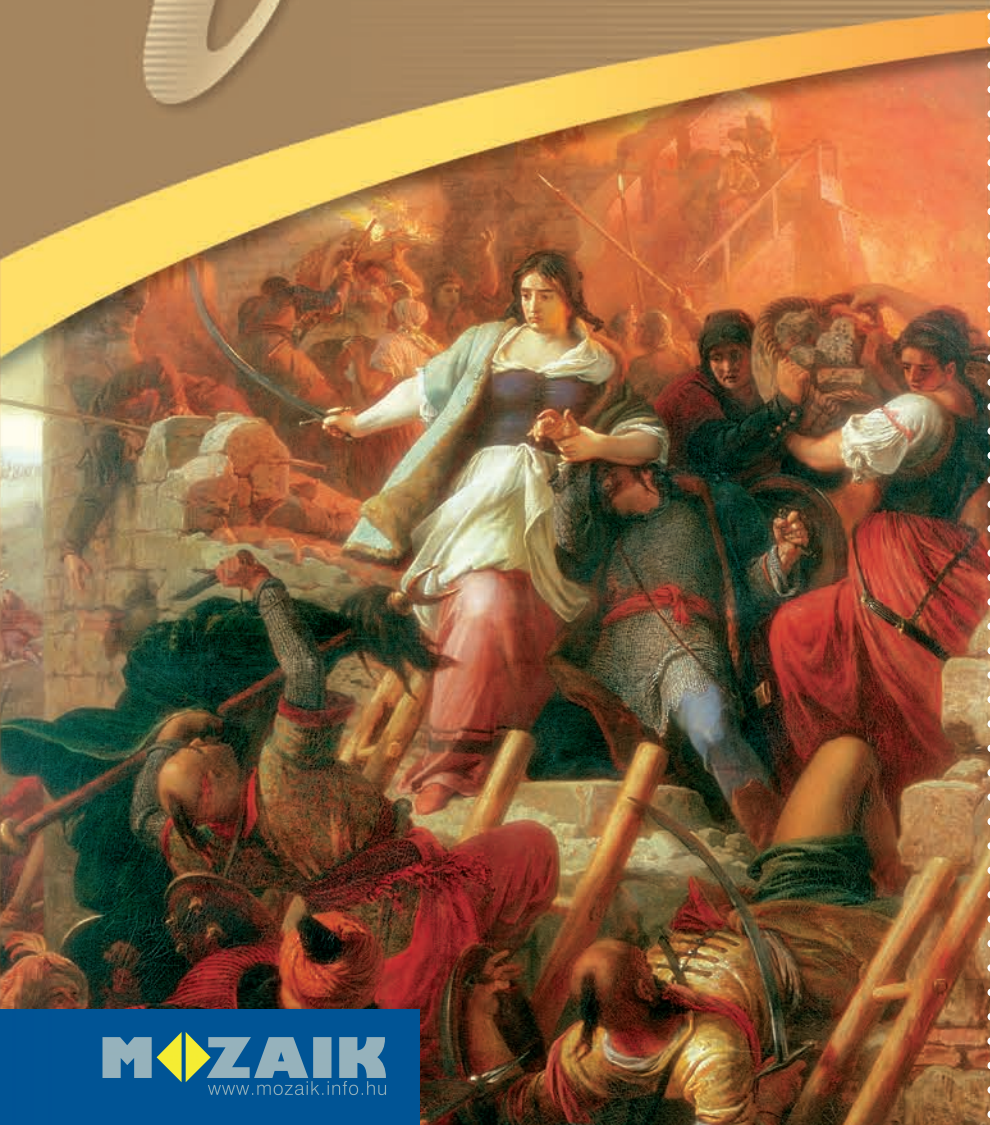
TÖRTÉNELEM

A SZAKISKOLÁK SZÁMÁRA

t

Tóth Margit

9
munkafüzet

Kedves Tanulók!

E munkafüzet feladatai elsősorban a tankönyvi leckék anyagára épülnek. Egy-egy leckét 4-5 feladat dolgoz fel, melyek más és más képességeket teszik próbára.

A munkafüzet alkalmas órai munkára, egyéni, páros vagy közös feldolgozásra. Valamint, ha megtanultátok a tananyagot, a feladatok alkalmasak önellenőrzésre, illetve házi feladatként is megoldhatók.

A feladattípusok megoldása során gyakorlatot szerezhettek a térben és időben való tájékozódásban; képek, ábrák, diagramok, táblázatok elemzésében, valamint készítésében. Több feladat a szövegértési és szövegalkotási képességeket fejlesztheti. A munkafüzet olyan gondolkodásra készít benneteket, mint az információgyűjtés, a lényegkiemelés, az ok-okozati viszony felismerése, a következtetés, az azonosítás, esetenként az összehasonlítás. Mindez megkönnyíti számotokra az ismeretszerzést.

Jó tanulást, és sikeres feladatmegoldást kívánok!

a Szerző

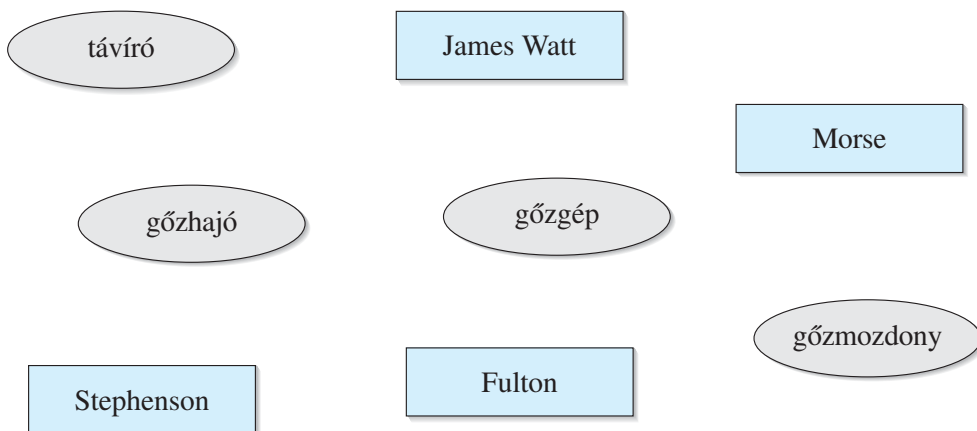
II. A MODERN VILÁG KIALAKULÁSA A 19. SZÁZAD FOLYAMÁN

13. Az ipari forradalom eredményei és következményei. A mezőgazdaság fejlődése

1. Milyen változások adták az ipari forradalom lényegét? Pótold a hiányzó részeket logikusan!

.....	→	gőzgép
kézművesipar	→
.....	→	mennyiségi termelés
földesúr	→
.....	→	munkás

2. Kösd össze a találmányokat a feltalálókkal!

3. A gazdaság egyes területei iparosodtak. Tedd időrendi sorrendbe a folyamatokat!

- gépgyártás
- közlekedés, szállítás
- textilipar
- kohászat, nehézipar
- hírközlés (távíró)

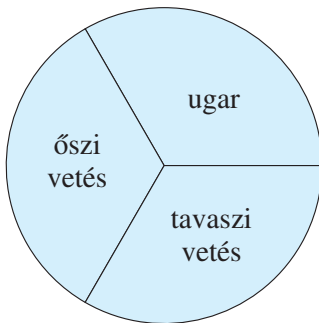
4. A lecke szövegéből gyűjtsd ki, milyen gépek segítették a mezőgazdaság fejlődését!

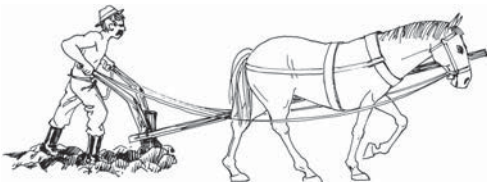
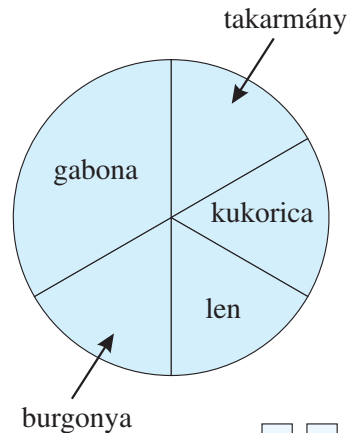
5. Megváltozott a földművelés módja. Nézd az ábrákat és a képeket, majd írd az állítások számát a megfelelő helyre!

1. Nincs ugar, pihentetett terület.	2. Kétszer vetnek évente.
3. Már istállóban tartják az állatokat.	4. Nagyobb a termés hozam.
5. A jobbágyrobottal kevés a termés.	6. Vetőgépet alkalmaznak.

HÁROMNYOMÁSOS GAZDÁLKODÁS

VETÉSFORGÓ

III. A MODERN MAGYARORSZÁG MEGSZÜLETÉSE A 19. SZÁZAD FOLYAMÁN

17. Magyarország a változások küszöbén

1. a) Ábrázold három oszlopdigrammmal a magyar társadalom összetételét!

5% nemes
5% polgár
90% jobbágy

a) Milyen társadalomról beszélünk, ha ilyen nagyszámú a jobbágyság? Vonnj le következtetést!

.....

2. Írd az állítás elé, hogy igaz (I) vagy hamis (H)! Húzd alá a hibát a mondatokban!

- Kölcsey Ferenc és Deák Ferenc a reformokat képviselték az országgyűlésen.
- A nemesek gyors politikai változásokat akartak véghezvinni.
- Zsellérnek hívták azt, akinek 1/8-ad telke sem volt.
- A vármegyék élén a nagybirtokos főnemesek álltak.
- A köznemesek reformokat akartak, mert az elszegényedéstől tartottak.

3. Mi akadályozta a fejlődést a gazdaságban és mi a politikában? Csoportosítsd a kifejezéseket!

nemesi előjogok; robot; Habsburg-önkény; céhes ipar; hitelhiány; a bécsi udvar kormányoz

GAZDASÁGBAN

POLITIKÁBAN

.....
.....
.....

.....
.....
.....

4. Hasonlítsd össze, milyen volt Nyugat-Európa és Magyarország gazdasági állapota a reformkor idején! Kösd a megfelelő helyhez a kifejezéseket, és jellemezd azokat egy-egy szóval!

Nyugat-Európa

- pásztorkodás •
- vetésforgó •
- céhek •
- istállózó állattartás •
- gyáripar •
- háromnyomásos gazdálkodás •

Magyarország

Jellemző:

Jellemző:

.....

18. Széchenyi István, a reformmozgalom elindítója

1. Totózzunk! Karikázd be a helyes válasz jelét!

a) 1825-ben a magyar országgyűlés témája volt(ak).

1. a magyar nyelv 2. az ipar X. az utak

b) A Magyar Tudományos Akadémia létrehozására Széchenyi jövedelmét ajánlotta fel.

1. félévi 2. egyévi X. kétévi

c) Apja, Széchenyi Ferenc alapította a

1. Nemzeti Színházat 2. Nemzeti Képtárat X. Nemzeti Múzeumot

d) A Széchenyi-kastély látogatható.

1. Nagycenken 2. Nagyvázsonyban X. Bécsben

e) Nagy hatással volt rá barátja,

1. Wesselényi Miklós 2. Kölcsey Ferenc X. Petőfi Sándor

2. Gyűjtsd ki a leckéből, milyen reformokat akart elérni Széchenyi István!

a)

b)

c)

d)

3. Alkoss szavakat úgy, hogy megtudjuk belőlük, Széchenyi mi mindent hozott létre!

HÍD, VAS, LÓ, GYÁR, KIKÖTŐ, KAPU, VERSENYEK, HAJÓ, TÉLI, HAJÓZÁS, LÁNC, GŐZ

a) 6 alkotása:

.....

b) A fenti szavak betűit számozd meg! Írd be a megfelelő számú betűt a táblázatba!
A betűkből Széchenyi egyik híres művének címét kapod meg.

1.	13.	16.	23.	36.

c) Mikor jelent meg a mű? Húzd alá a helyes választ!

1825 1830 1831

4. Katonaként és utazóként Széchenyi bejárta Európát! Rajzold be a térképen Bécsből kiindulva egy-egy vonallal, mely országokban fordult meg Széchenyi!

Bécs; Itália; Cseh-Morvaország; Poroszország; Franciaország; Anglia; Görögország; Erdély

Tartalom

I. A NEMZETI MÚLT KIEMELKEDŐ ESEMÉNYEI, SORSFORDULÓI

1. Honfoglalás és letelepedés	4
2. Géza fejedelem és Szent István király. Az államalapítás	5
3. A keresztény magyar királyság megszervezése	6
4. Az új rend megszilárdulása. Szent László	8
5. A gazdaság és a társadalom a középkori Magyarországon	9
6. Hunyadi János törökellenes harcai	10
7. Hunyadi Mátyás uralkodása. Kultúra és művelődés	12
8. A mohácsi csata	13
9. Az ország három részre szakadása	15
10. Az Erdélyi Fejedelemség	17
11. A török kiűzése Magyarországról	19
12. A Rákóczi-szabadságharc	21

II. A MODERN VILÁG KIALAKULÁSA A 19. SZÁZAD FOLYAMÁN

13. Az ipari forradalom eredményei és következményei. A mezőgazdaság fejlődése	24
14. A modern társadalmak születése	26
15. Uralkodó eszmék a 19. században	27
16. Nagyhatalmi politika, nagyhatalmi szövetségek	29

III. A MODERN MAGYARORSZÁG MEGSZÜLETÉSE A 19. SZÁZAD FOLYAMÁN

17. Magyarország a változások küszöbén	31
18. Széchenyi István, a reformmozgalom elindítója	32
19. Kossuth Lajos a reformkori harcok élén	34
20. A reformkori országgyűlések	35
21. A nemzeti kultúra születése	36
22. A márciusi forradalom és vívmányai	38
23. A forradalom szabadságharcban folytatódik	40
24. A kiegyezés. Az Osztrák–Magyar Monarchia megalakulása	42
25. A magyar gazdaság fejlődése, felzárkózása	44
26. Népeesség és városiasodás. A nemzetiségi kérdés	45
27. A gazdasági-társadalmi és kulturális modernizáció gyorsulása	46
28. A „modern idők”. Életmód és szabadidő a századfordulón	47
29. A hazai és kulturális élet jelentős képviselői. A millennium	49
30. Életviszonyok a századfordulón hazánkban	50

IV. ÁLLAMPOLGÁRI ISMERETEK 14–16 ÉVESEK SZÁMÁRA

31. Az emberi jogok és nemzetközi védelmük	52
32. Kormányzati rendszerek	53
33–34. Demokratikus államunk. A választások. A parlament és az önkormányzatok	54